

Puupöly ja uusi sitova raja-arvo - vaikutetaanko tiedottamisella altistumiseen ja työoloihin? - PUUPÖLY

Tutkimme, vaikuttaako tehostettu tiedottaminen uudesta lehtipuupölyn sitovasta raja-arvosta, ASA-lainsäädännön muutoksista ja pölyn hallintakeinoista puupölylle altistumiseen ja työoloihin.

Aikataulu

1/2018 - 9/2022

Tavoitteet

Valtioneuvoston asetuksen syöpävaaran torjunnasta työssä (1267/2019) mukaan kovapuupölyn eli lehtipuupölyn sitova raja-arvo laski vuoden 2020 alussa.

Myös ASA-laki uudistui, ja vuoden 2020 alusta ASA-rekisteriin eli [Syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien rekisteriin](#) on pitänyt ilmoittaa kaikelle lehtipuupölylle ja lehtipuuta sisältävälle sekapuupölylle altistuvat työntekijät. Aikaisemmin ilmoitusvelvollisuus koski ainoastaan tammen ja pyökin pölylle altistuvia.

Myös muut terveyshaitat kuin syöpä ovat merkittäviä puuteollisuudessa, jossa on todettu muun muassa ammattinuhaa ja -astmaa. Puupölyn ärsytysvaikutukset voivat aiheuttaa myös esimerkiksi nuhakuumeiden ja muiden yleisten hengitystietulehdusten pitkittymistä, mikä voi johtaa tavanomaista pidempiin sairauspoissaoloihin.

Vuosituhanneen alkupuolella toteutetun WOOD RISK EU -projektin jälkeen Suomessa ei ole tehty työympäristöön ja altisteisiin kohdistuvia tutkimuksia puuta työstävässä teollisuudessa. Työterveyslaitoksen palveluselvitysten mukaan

työntekijöiden altistumista puupölylle on selvitetty lähinnä suurilla sahoilla ja vaneritehtailla.

Puutuotteiden ja huonekalujen valmistuksesta tai pienistä ja keskisuurista yrityksistä ei ole tietoa puupölylle altistumisesta 2010-luvulta.

Tutkimushankkeen tavoitteena on:

- selvittää kyselyn ja työhygieenisten selvitysten avulla tiedottamisen vaikutusta puupölylle altistumisen tasoon ja tietämykseen puupölyasioista
- saada puuttuvaa tietoa puupölypitoisuuksista ja altistumisesta puutuotteiden ja huonekalujen valmistuksessa erityisesti pk-sektorilta
- testata Stoffenmanager®-mallinnustyökalun soveltuvuutta puupölyaltistumisen arviointiin
- tuottaa ohjeistusta puupölylle altistumisesta ja sen hallinnasta työpaikoille sekä työsuojelutarkastajille ja puualan järjestöille.

Tulokset ja vaikuttavuus

Projektin tuloksista laaditaan raportti ja artikkeleita, mahdollisesti malliratkaisuja, järjestetään tiedotustilaisuus ja tiedotetaan Työterveyslaitoksen ja yhteistyötahojen verkkosivuilla.

Tuloksia hyödynnetään muun muassa Työterveyslaitoksen palvelu- ja koulutustoiminnassa, yhteistyötahojen koulutus- ja tiedotustoiminnassa sekä työsuojelutarkastajien tarkastustoiminnassa. Tutkimus kartuttaa osaamista ja kokemusta altistumisen mallintamisesta.

Tutkimusryhmä

[Tuula Liukkonen](#)

[Reetaleena Rissanen](#)

[Tuula Räsänen](#)

[Tomi Kanerva](#)

[Tuija Silonsaari](#)

[Timo Nurkka](#)

[Kanlaya Le](#)

[Riikka Helenius](#)

[Johanna Hätinen](#)

[Pauliina Toivio](#)

Yhteistyötahot

Työturvallisuuskeskus, Metsäteollisuus ry, Puuteollisuusyrittäjät ry, aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet

Rahoittajat

Työsuojelurahasto, Työterveyslaitos, Teollisuusliitto ry, Novart Oy, Mirka Oy

Tutustu hankkeen tuloksiin

Lataa loppuraportti:

[Puupöly ja uusi sitova raja-arvo : vaikutetaanko tiedottamisella altistumiseen ja työoloihin? \(julkari.fi\)](#)

Tutustu oppaaseen:

[Puupölyn hallinta puuteollisuudessa - Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](#)

Hankkeen tiedotteita ja kirjoituksia

[Tiedote](#)

[27.10.2022](#)

[Tehostetulla tiedottamisella lisättiin tietoa puupölystä ja vähennettiin haitallisia työtapoja](#)

[Puupölyn hengittäminen on työturvallisuusriski. Yli 60 prosenttia puualan](#)

[yn...](#)

[Tiedote](#)

[01.03.2021](#)

[Puupölyn terveyshaittoja voi ehkäistä ennalta – päivitetty opas avuksi työpaikoille](#)

[Muuttunut lainsäädäntö edellyttää työpaikkojen kiinnittävän entistä enemmän huomiota puupölyn hallintaan. Ennakoivilla...](#)

Kysy lisää

Tuula Liukkonen

Projektipäällikkö, johtava asiantuntija

Sähköpostiosoite

tuula.liukkonen [at] ttl.fi

Puhelin

+358 30 474 3208

Puupöly-webinaarissa esitetyt kysymykset

Kysymykset ja vastaukset

Tuliko esiin, että käyttikö yksikään yrityksistä palveluja, jotka tiedottavat heidän alaansa koskevista lainsäädäntömuutoksista?

Vastaus: Asiaa ei kysytty kyselyssä, eikä työpaikkakäynneillä.

Työpaikkakäynneillä asia ei tullut muullakaan tavalla esille.

Oliko kalusteasennusten yhteydessä huomioitu, oliko kohteessa rakennusvaiheen P1-vaatimus vai ei? Onko siinä eroa, onko kohde P1 vai ei?

Vastaus: Kalusteasennuskohteissa ei ollut P1-vaatimusta. Kalusteasennustyön itsensä tuottamaan puupölypitoisuuteen ei vaikuta rakennuskohteen pölyisyys, mutta pölyisissä oloissa esim. asennettavat kalusteet pölyntyvät pinnoilta ja vapautuva pöly altistaa asentajia. Muussa rakennuspölyssä voi olla mukana myös puupöly. Kalusteasentajien, kuten muidenkin rakennuksilla työskentelevien työntekijöiden, pölyaltistumiseen (kivi-, puu- ja muut pölyt) vaikuttaa kohteen pölyisyys, joten altistuminen on todennäköisesti vähäisempää P1-kohteissa. Projektin aikana tuli esille, että siisti työympäristö motivoi myös asentajia siivoamaan omat työkohteensa paremmin kuin sotkuinen ja kovin pölyinen työympäristö.

Jos siis tunnistetaan pölypiikkejä aiheuttavat työvaiheet, kohdistamalla pölyn hallinta näihin vaiheisiin, voisi altistumista mahdollisesti vähentää merkittävästi, eikö niin?

Vastaus: Totta näin on. On tärkeää tietää keskimääräinen pölylle altistumisen taso koko työpäivän aikana, sillä sitä voidaan verrata kahdeksalle tunnille annettuihin raja-arvoihin. Ainakin silloin, kun pitoisuus on yli puolet raja-arvosta tai jopa yli raja-arvon, on syytä selvittää altistavimmat työvaiheet ja kohdistaa pölyn hallintatoimet näihin vaiheisiin. Tällöin altistumista saadaan yleensä vähennettyä kustannustehokkaimmin.

Mats Bystedt, teidän laitteistot on ns. normaalilaitteistoa kalliimpaa. Näen kuitenkin, että niille on tarve esimerkiksi P1 rakentamisessa. Teettekö yhteistyötä rakennusliikkeiden tms. kanssa selvittääksenne kuinka paljon puupölyn/rakennuspölyn määrä vähenee teidän laitteiston avulla esimerkiksi P1-kohteissa. Mitkä ovat vaikutukset esimerkiksi rakennussiivouksen tarpeeseen? Ts. saako investointikustannukset takaisin jotain kautta?

Mirka Oy:n Mats Bystedtin vastaus: Hyvä kysymys, valitettavasti emme ole toteuttaneet tutkimusta säästetyistä siivoukuskustannuksista. Pölyttömyys on vain yksi Mirka-järjestelmän monista eduista. Muut edut ovat esimerkiksi markkinoiden kevyimmät hiomakoneet ja nopea hionta tehokkaan hiomaverkon ansiosta. Säästö siivouksessa on merkittävä, mutta on vain osa kokonaissäästöistä.

Löytyykö uudistettu opas myös ruotsin kielellä?

Opas löytyy Työturvallisuuskeskuksen sivulta <https://ttk.fi/julkaisu/puupölyn-hallinta-puuteollisuudessa/> ja on joko ostettavissa tai ladattavissa maksutta pdf-tiedostona. Valitettavasti se on saatavana vain suomenkielisenä, mutta Työturvallisuuskeskuksessa selvitetään mahdollisuutta sen kääntämiseksi ruotsiksi.

Työterveyslaitoksen verkkosivuilta löytyy Kemikaalit ja työ -altistumistietosivusto, jossa on myös puupölyosio <https://www.ttl.fi/teemat/tyoturvallisuus/altistuminen-tyoympariston-haittatekijoille/kemiallisten-tekijoiden-hallinta-tyopaikalla/kemikaalit-ja-tyo-altistumistietosivusto>. Tämän sivuston mahdollisesta kääntämisestä ruotsiksi päätetään ensi vuoden alussa.

Avainsanat

[altiste](#)

[pöly](#)